

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG CONTROLE BEWOONBAARHEID, VEILIGHEID EN HYGIËNE

INTERNAAT HOUTHALEN TE HOUTHALEN-HELCHTEREN

Hoofdstructuur internaat

Instellingsnummer 128082

Instelling Internaat Houthalen
Wildrozenstraat 17 - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN

Internaatbeheerder Hacer YALCIN

Telefoonnummer 011 19 23 09

E-mail info@internaathouthalen.be

Website www.internaathouthalen.be

Bestuur VZW Internaat Houthalen
Wildrozenstraat 17 - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN

Controledagen 21-09-2021

Inspectieteam Cris HENS
Michel MARYNISSEN

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie de controle uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	4
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	5
1.5	Hoe gaat het verder na de controle?	5
2	Administratieve situering	6
3	Contextuele gegevens	6
4	In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	7
5	Respecteert het internaat de regelgeving?	9
6	Samenvatting	10
6.1	In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	10
7	Advies betreffende de financiering of subsidiëring	11

1 Toelichting

1.1 Inleiding

De opdracht om de internaten te controleren vindt zijn grondslag in de codificatie van sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, Art. III.4,§2, 5°; Art. III.4, §3 en Art. III.11,§2.

- **Art. III.4,§2, 5°** van het besluit bepaalt dat één van de voorwaarden om gefinancierd of gesubsidieerd te worden is gevestigd zijn in lokalen die aan de voorwaarden inzake hygiëne en bewoonbaarheid voldoen;
- **Art. III.4 § 3** van het besluit geeft aan dat wanneer een internaat of tehuis niet langer de gestelde voorwaarden vervult, de financiering of subsidiëring ingehouden zullen worden, te rekenen van de datum van de ministeriële kennisgeving die steunt op de geconstateerde tekortkomingen. Ze zullen opnieuw verleend worden, wanneer al de voorwaarden tot financiering of subsidiëring opnieuw vervuld worden.
- **Art. III.11,§2** van het besluit bepaalt bovendien dat de goedkeuring gegeven door de onderwijsinspectie inzake de voorwaarde bedoeld in artikel III.4,§ 2,5°, geldt voor een periode van 5 schooljaren.

De opdracht om de GO!-internaten van het buitengewoon onderwijs te controleren gebeurt op verzoek van Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder GO! (volgens de aanvraag in de brief van 23 september 2019) en op voorwaarde dat het GO! zich engageert om, indien nodig, de nodige maatregelen te treffen inzake handhaving.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie de controle uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het internaat **een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert met het oog op zijn hygiëne, bewoonbaarheid en veiligheid (BVH)**. Het onderzoek omvat zowel een systeemonderzoek als een beperkt substantief onderzoek.

In het systeemonderzoek onderzoekt de onderwijsinspectie of het internaat de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne systematisch onderzoekt en bewaakt en of het internaat een beleid inzake risicobeheersing voert. Het inspectieteam vraagt aan de gesprekspartners om dit aan te tonen met documenten, verslagen en analyses die betrekking hebben op de drie geselecteerde processen. Het inspectieteam voert dus zelf geen onderzoeken uit die het internaat sowieso moet laten uitvoeren, maar bekijkt documenten, verslagen en analyses.

Het substantief onderzoek bestaat uit een beperkt onderzoek naar de doeltreffendheid van het BVH-beleid. Het inspectieteam gaat na of het internaat de maatregelen en acties wel degelijk uitvoert. Dat gebeurt aan de hand van documentenanalyse, observaties en gesprekken.

Het inspectieteam onderzoekt tijdens elke controle volgende aspecten:

- planning en uitvoering
- ondersteuning
- systematische en betrouwbare evaluatie
- borgen en bijsturen van de kwaliteit.

Voorafgaand aan de controle worden de drie processen vastgelegd die deel uitmaken van de doorlichtingsfocus BVH. Het internaat kiest als eerste één proces, de onderwijsinspectie kiest hierna twee

processen waarvan één centraal wordt bepaald en één eventueel afgestemd op de vorige controle. Alle processen worden gekozen uit een lijst van negen processen.

De processen zijn de volgende:

- Proces 1: elektriciteit
- Proces 2: gebouwen en onderhoud
- Proces 3: noodplanning
- Proces 4: ongevallen en hulpverlening
- Proces 5: onthaal, aankoop en controle arbeidsmiddelen
- Proces 6: producten met gevaarlijke eigenschappen
- Proces 7: valgevaar en toegankelijkheid
- Proces 8: verwarming, ventilatie en verluchting
- Proces 9: HACCP en voedselveiligheid.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie gaat na of het internaat een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert met het oog op zijn hygiëne, woonbaarheid en veiligheid. Ze doet dit aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het internaat stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen bestaan uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op het welzijn of de veiligheid van de internen en teamleden.
- De praktijk is ingebed in de werking van het internaat.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties, risicoanalyses of specifieke noden van het internaat met betrekking tot de woonbaarheid, veiligheid of hygiëne.
- De praktijk kan andere internaten inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de financiering of subsidiëring van het internaat. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als het internaat in voldoende mate tegemoetkomt aan de voorwaarden inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne om gefinancierd of gesubsidieerd te worden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als het internaat niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de voorwaarden inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne om gefinancierd of gesubsidieerd te worden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het internaat zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het internaat gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe controle. Die nieuwe controle vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet op te starten. Het bestuur van het internaat kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld team de argumenten die het bestuur van het internaat aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de financiering of subsidiëring niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de controle?

Het internaat ontvangt het verslag enkele dagen na het einde van de controle. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag kan het beleid of het bestuur van het internaat een bijkomende verduidelijking van het verslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het internaat bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

Het internaat heeft volgende vestigingsplaats(en):

- Wildrozenstraat 17 - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN
- Lakerweg 37 - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN

3 Contextuele gegevens

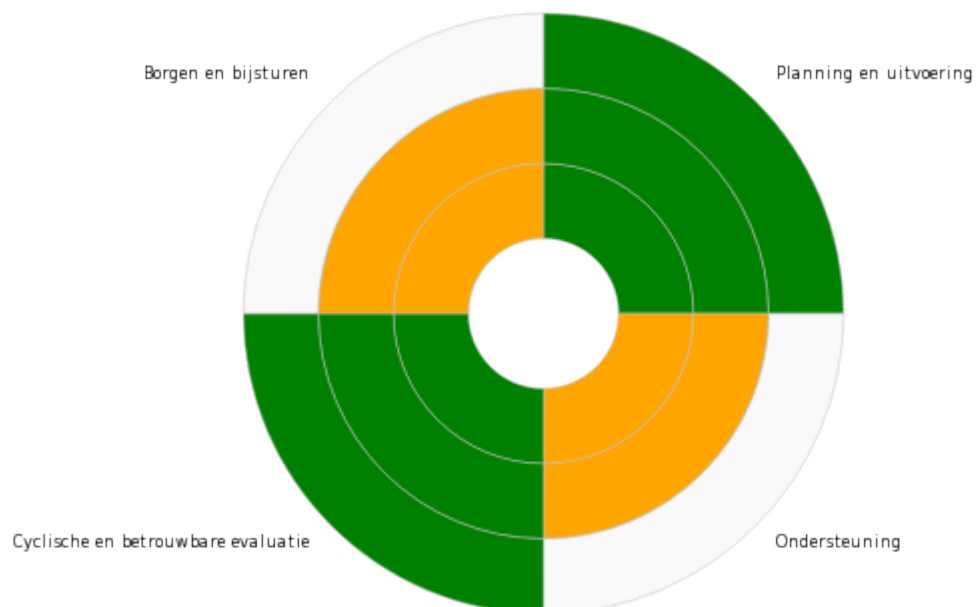
Het internaat bestaat uit twee vestigingsplaatsen. Vestigingsplaats 1 - Wildrozenstraat 17 - is voor jongens; vestigingsplaats 2 - Lakerweg 37 - is voor meisjes.

Vestigingsplaats 1 was oorspronkelijk een directeurswoning en is aangeduid als bouwkundig erfgoed. De infrastructuur, vooral aan de buitenzijde (ramen, dak, dakgoten, ...) oogt verouderd.

4 In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van het internaat is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of het internaat hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- noodplanning.

Planning en uitvoering	Het internaat neemt op het vlak van veiligheid en hygiëne systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Het internaat neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. Het internaat voert de geplande acties systematisch uit. Zo paste het internaat de elektrische installatie aan de actueel geldende normen aan. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt het internaat voor sommige aspecten compenserende maatregelen, zoals bijvoorbeeld het afschermen van ramen. Binnen het preventiebeleid hecht het internaat veel aandacht aan brandveiligheid. Ze voert op regelmatige basis evacuatieoefeningen uit en werkt voor controles samen met externe firma's. Het internaat benut de expertise van externen (externe dienst, brandweer, ...) om haar preventie- en risicobeheersingsbeleid uit te bouwen. Op vlak van de bewoonbaarheid neemt het internaat bepaalde maatregelen. Deze zijn evenwel onvoldoende ingebed in een langetermijnvisie en onvoldoende realistisch opgenomen in het globale preventieplan, temeer omdat de vestigingsplaats in de Wildrozenstraat bestaat uit een gebouw dat om een grondige renovatie vraagt.
Ondersteuning	Het internaat ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties met betrekking tot veiligheid en hygiëne. Voor de bewoonbaarheid is het onduidelijk welke financiële hiervoor kunnen ingezet worden. Bovendien beschikt het internaat niet over een investeringsplan om de infrastructuur op termijn af te stemmen op de hedendaagse verwachtingen en comforteisen. De binnenruimtes zijn netjes en worden grondig gepoetst. Het internaat voorziet echter beperkt in personele middelen voor het eerder technische onderhoud (klusjesman). Bovendien ontbreekt een preventief onderhoudsprogramma. Dit uit zich onder meer in de onordelijke en weinig verzorgde aanblik van de buitenruimte.
Cyclische en betrouwbare evaluatie	Het internaat evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Het internaat verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Het internaat betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. De internaatsbeheerder volgt de verplichte controles van de elektriciteit en de noodplanning nauwgezet op. Inbreuken en/of tekorten worden geremedieerd.

Borgen en bijsturen Het internaat heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Het internaat bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Het internaat laat kansen liggen om zijn werking vanuit de evaluaties bij te stellen. Met betrekking tot het proces elektriciteit dient het internaat er onder meer voor te zorgen dat laagspanningskasten afgesloten zijn én dat er voldoende werknemers zijn met een BA4-BA5-bekwaamheid. Met betrekking tot het proces noodplanning dient het internaat haar interventiedossier te finaliseren, zorgen dat evacuatiewegen niet afgesloten zijn en het personeel vaardig maken met het hanteren van brandblusapparaten. Met betrekking tot het proces gebouwen en onderhoud is het een uitdrukkelijke aanbeveling dat het internaat in functie van de bewoonbaarheid een doeltreffend en proactief beleid voert vanuit een masterplan infrastructuur. Hiervoor zal het internaat kritisch moeten nadenken over welke verwachtingen zij hierbij vooropstelt naar hedendaagse comforteisen, ook met betrekking tot de privacy van de internen. Tot slot is het aangewezen om een risicoanalyse met betrekking tot de verlichting uit te voeren. Vooral de verlichting in de studieruimtes lijkt ontoereikend.

5 Respecteert het internaat de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate voert het internaat een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	◆
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	◆

7 Advies betreffende de financiering of subsidiëring

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning en financiering/subsidiëring van het internaat een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de verbeterpunten met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te werken.